

| OPIEKA PALIATYWNA CZ.I                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| NAZWA PRZEDMIOTU                       | OPIEKA PALIATYWNA CZ.I                                                                                                                                                                                                                                                              |
| LICZBA PUNKTÓW ECTS                    | 3 (W tym Zajęcia praktyczne = 2 ECTS)                                                                                                                                                                                                                                               |
| JĘZYK WYKŁADOWY                        | POLSKI                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| PROWADZĄCY                             | ZGODNIE Z OBCIĄŻENIEM NA DANY ROK AKADEMICKI                                                                                                                                                                                                                                        |
| OSOBA ODPOWIEDZIALNA                   | mgr Anna Białoń-Janusz                                                                                                                                                                                                                                                              |
| LICZBA GODZIN                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| WYKŁADY suma                           | 15 godz. (w tym 15 godz. on-line 1 ECTS – wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość- synchronicznych).                                                                                                                                                                 |
| KONWERSATORIA                          | -                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| ĆWICZENIA                              | -                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| ZAJĘCIA W WARUNKACH SYMULOWANYCH       | 8                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| ZAJĘCIA PRAKTYCZNE                     | 40                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| PRACA WŁASNA STUDENTA (pod kierunkiem) | 7                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| CELE PRZEDMIOTU                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| CEL 1                                  | Nabycie przez studenta wiedzy teoretycznej na temat filozofii, organizacji i podstawowych metod leczenia objawowego w opiece paliatywnej oraz opanowanie podstawowych umiejętności pielęgniarstkich w zakresie oceny pacjenta, leczenia bólu, opieki nad umierającym i komunikacji. |

| OPIEKA PALIATYWNA CZ.I |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>CEL 2</b>           | Przygotowanie studenta do praktycznego stosowania procesu pielęgnowania, w tym formułowania diagnoz pielęgniarских, kształtowanie postaw aktywnego współczucia, poszanowania godności i autonomii pacjenta oraz do autorefleksji i budowania własnej rezyliencji w kontakcie z pacjentem u kresu życia i jego rodziną. |
| EFEKTY UCZENIA SIĘ     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| SYMBOL EFEKTU          | TREŚĆ EFEKTU MATRYCA                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>B.W.3</b>           | Zna i rozumie zasady diagnozowania, planowania, realizowania i oceniania opieki nad pacjentem w opiece paliatywnej.                                                                                                                                                                                                    |
| <b>D.W.2</b>           | Zna i rozumie etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarской nad pacjentami w wybranych chorobach, w tym w chorobach nowotworowych;                                                                                                                                    |
| <b>D.W.3</b>           | Zna i rozumie rodzaje badań diagnostycznych, ich znaczenie kliniczne i zasady ich zlecania oraz uprawnienia zawodowe pielęgniarki w zakresie wystawiania skierowań na badania diagnostyczne w poszczególnych stanach klinicznych;                                                                                      |
| <b>D.W.4</b>           | Zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w ich trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach                                                                                                                             |
| <b>D.W.5</b>           | Zna i rozumie zasady i zakres farmakoterapii w poszczególnych stanach klinicznych;                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>D.W.6</b>           | Zna i rozumie właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy organizmu pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania;                                                                              |
| <b>D.W.7</b>           | Zna i rozumie zasady organizacji opieki specjalistycznej (opieki paliatywnej);                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>D.W.8</b>           | Zna i rozumie standardy i procedury pielęgniarские stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia;                                                                                                                                                                                                   |
| <b>D.W.9</b>           | Zna i rozumie reakcje pacjenta w różnym wieku na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację;                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>D.W.12</b>          | Zna i rozumie rodzaje i zasady stosowania środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych;                                                                                                                                                                                            |
| <b>D.W.42</b>          | Zna i rozumie proces umierania, objawy zbliżającej się śmierci i zasady opieki w ostatnich godzinach życia pacjentów z chorobami niepoddającymi się leczeniu;                                                                                                                                                          |

| OPIEKA PALIATYWNA CZ.I |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>C.U.15</b>          | Potrafi obliczyć dawkę leku, samodzielnie podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza, oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie, a także uczestniczyć w zabiegu podaży toksyny botulinowej przez lekarza w procedurach medycznych w leczeniu spastyczności; |
| <b>D.U.1</b>           | Potrafi gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarską, ustalać cele i plan opieki pielęgniarskiej, wdrażać interwencje pielęgniarskie oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarskiej;                                                                                                                                                                      |
| <b>D.U.2</b>           | Potrafi stosować skale i kwestionariusze do oceny stanu pacjenta lub jego wydolności funkcjonalnej w określonych sytuacjach zdrowotnych;                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>D.U.3</b>           | Potrafi dokonywać różnymi technikami pomiaru parametrów życiowych (w tym ciśnienia tętniczego na tętnicach kończyn górnych i dolnych, oddechu, temperatury ciała, saturacji, świadomości) i oceniać uzyskane wyniki oraz wykorzystywać je do planowania opieki w różnych stanach klinicznych;                                                                         |
| <b>D.U.4</b>           | Potrafi przeprowadzić kompleksowe badanie podmiotowe i badanie fizykalne w różnych stanach klinicznych do planowania i realizacji opieki pielęgniarskiej;                                                                                                                                                                                                             |
| <b>D.U.5</b>           | Potrafi oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i nefarmakologiczne metody postępowania przeciwbólowego;                                                                                                                                                                                                          |
| <b>D.U.7</b>           | Potrafi przygotowywać i podawać pacjentowi leki różnymi drogami zgodnie z posiadanymi uprawnieniami zawodowymi pielęgniarki lub pisemnym zleceniem lekarza w określonych stanach klinicznych oraz produkty lecznicze z zestawów przeciwwstrząsowych ratujących życie;                                                                                                 |
| <b>D.U.8</b>           | Potrafi wystawiać recepty na leki w ramach realizacji zleceń lekarskich w określonych stanach klinicznych;                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>D.U.9</b>           | Potrafi rozpoznawać powikłania farmakoterapii, leczenia dietetycznego oraz wynikające z działań terapeutycznych i pielęgnacji;                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>D.U.10</b>          | Potrafi dobierać i stosować dietoterapię oraz prowadzić u dzieci i dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik do żołądka i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe;                                                                                                                                                                                          |
| <b>D.U.15</b>          | Potrafi prowadzić rozmowę terapeutyczną;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>D.U.17</b>          | Potrafi komunikować się z członkami zespołu interprofesjonalnego w zakresie pozyskiwania i przekazywania informacji o stanie zdrowia pacjenta;                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>D.U.41</b>          | Potrafi rozpoznać agonię i pielęgnować pacjenta umierającego;                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>D.U.42</b>          | Potrafi postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta;                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

| OPIEKA PALIATYWNA CZ.I                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                             |                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| K.S1                                                                                                                                                                                                                 | Jest gotów do kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem, jego rodziną lub opiekunem; |                                             |
| K.S2                                                                                                                                                                                                                 | Jest gotów do przestrzegania praw pacjenta i zasad humanizmu;                                                                                                                                                                               |                                             |
| K.S3                                                                                                                                                                                                                 | Jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;                                                                          |                                             |
| K.S4                                                                                                                                                                                                                 | Jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;                                                                                                                                                                |                                             |
| K.S5                                                                                                                                                                                                                 | Jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;                                                                                                                                       |                                             |
| K.S6                                                                                                                                                                                                                 | Jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;                                                                                                                                            |                                             |
| WYMAGANIA WSTĘPNE                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                             |                                             |
| Student posiada podstawową wiedzę z zakresu anatomii, fizjologii i farmakologii oraz psychologii. Potrafi przeprowadzić podstawowe badanie fizykalne i zebrać wywiad pielęgniarstwa. Rozumie zasady etyki zawodowej. |                                                                                                                                                                                                                                             |                                             |
| FORMA ZAJĘĆ                                                                                                                                                                                                          | TREŚCI/SZCZEGÓŁOWY OPIS BLOKÓW TEMATYCZNYCH                                                                                                                                                                                                 | EFEKTY UCZENIA SIĘ                          |
| WYKŁAD 1 on-line                                                                                                                                                                                                     | <b>Filozofia, etyka i organizacja opieki paliatywnej</b> – Definicja, cele, historia, oraz model opieki w Polsce, zespół interdyscyplinarny. Studium przypadku i budowanie diagnozy "Lęk przed śmiercią" - 2h                               | B.W3, D.W7, K.S1                            |
| WYKŁAD 2 on-line                                                                                                                                                                                                     | <b>Kompleksowa ocena i leczenie bólu</b> - Patofizjologia, skale oceny, drabina analgetyczna WHO, farmakoterapia, działania niepożądane, rotacja opioidów, bóle przebijające. Studium przypadku i budowanie diagnozy "Ból przewlekły" – 4h  | D.W3, D.W4, D.W5, D.W6, D.W8, K.S1, K.S3,   |
| WYKŁAD 3 on-line                                                                                                                                                                                                     | <b>Postępowanie w objawach z układu pokarmowego</b> - Nudności, wymioty, zaparcia, pielęgnacja jamy ustnej. Studium przypadku i budowanie diagnoz "Nudności" oraz "Zaburzone błony śluzowe jamy ustnej" – 3h                                | D.W2, D.W3, D.W4, D.W8, D.W12, D.W42, K.S3, |
| WYKŁAD 4 on-line                                                                                                                                                                                                     | <b>Problemy oddechowe i skórne</b> - Dusznność, kaszel. Profilaktyka i leczenie odleżyn, owrzodzenia nowotworowe. Studium przypadku i budowanie diagnozy "Ryzyko uszkodzenia integralności skóry" - 3h                                      | D.W2, D.W8, D.W42,                          |

## OPIEKA PALIATYWNA CZ.I

|                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                         |
|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| <b>WYKŁAD 5 on-line</b>                 | <b>Aspekty psychospołeczne i opieka końca życia</b> – Reakcje pacjentów na sytuację nieuleczalnej choroby, przekazywanie niepomysłnych informacji. Pacjenci przeżywający silne emocje (lęk, gniew), wsparcie pacjenta w ostatnich dniach życia, wsparcie rodziny. Studium przypadku i budowanie diagnozy "Dysfunkcyjne przeżywanie żałoby" - 3h                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>D.W8, D.W9, D.W42, K.S2, K.S3,</b>                   |
| <b>ZAJĘCIA W WARUNKACH SYMULOWANYCH</b> | <b>Symulacja medyczna wysokiej wierności. Wprowadzenie teoretyczne i analiza studium przypadku (2h)</b> - Bezpieczeństwo pacjenta, SBAR, analiza przypadku pacjenta z bólem, lękiem i delirium w celu budowania diagnoz NANDA.<br><b>Scenariusze symulacyjne (6h):</b><br>1. Postępowanie w duszności                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | D.U1, D.U.3, D.U.15, K.S6                               |
| <b>ZAJĘCIA W WARUNKACH SYMULOWANYCH</b> | 2. Rozpoznawanie objawów toksyczności opioidów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | D.U1, D.U.3, D.U.5, D.U.9, K.S4                         |
| <b>ZAJĘCIA W WARUNKACH SYMULOWANYCH</b> | 3. Opieka nad pacjentem z delirium<br><i>Dodatkowe (skill-drill):</i> Technika wkłucia motylka s.c., pielęgnacja jamy ustnej.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | D.U1, D.U.4, D.U.15, K.S1                               |
| <b>ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 1</b>             | <b>Wprowadzenie, budowanie relacji terapeutycznej.</b> Specyfika pracy pielęgniarki w hospicjum stacjonarnym/oddziale medycyny paliatywnej. Nawiązywanie relacji z pacjentem i rodziną w sytuacji nieuleczalnej choroby. Techniki radzenia sobie z trudnymi emocjami pacjenta i rodziny (gniew, lęk, smutek). Komunikacja z pacjentem, który utracił nadzieję. <b>Studium przypadku:</b> Pacjent z nowo rozpoznaną progresującą chorobą nowotworową, przejawiający gniew i frustrację wobec personelu. Jego rodzina jest w fazie zaprzeczenia(lub podobny). Kluczowe diagnozy pielęgniarstwa (NANDA) do opracowania: nieefektywne radzenie sobie. Lęk. Nieefektywne zaprzeczanie. Upośledzone radzenie sobie przez rodzinę. - 8h                                                                                                                                                                     | <b>B.W3, D.U1, D.U17, D.U15, K.S1, K.S2, K.S3, K.S4</b> |
| <b>ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 2</b>             | <b>Poprawa komfortu fizycznego i jakości życia pacjenta.</b> Techniki utrzymania higieny u pacjenta leżącego, ze szczególnym uwzględnieniem pielęgnacji skóry i jamy ustnej. Zasady i techniki karmienia (w tym przez zgłębnik/PEG) oraz wsparcia w odżywianiu pacjenta z kacheksją i brakiem apetytu. Pomoc w wydalaniu i radzenie sobie z zaparciami/biegunką. Niefarmakologiczne metody łagodzenia dolegliwości (masaż, techniki relaksacyjne, zmiana pozycji, mikroklimat). <b>Studium przypadku:</b> Pacjent z zaawansowanym wyniszczeniem nowotworowym (kacheksją), unieruchomiony w łóżku, z postępującym osłabieniem, problemami z połykaniem. Kluczowe diagnozy pielęgniarstwa (NANDA) do opracowania: Deficyt samoopieki: mycie się, karmienie, wydalanie. Ryzyko uszkodzenia integralności skóry. Niezrównoważone odżywianie: mniej niż zapotrzebowanie organizmu. Zaburzony komfort - 8h | D.W4, D.W12, D.U10, D.U2, D.U4, K.S1, K.S3, K.S4,       |

## OPIEKA PALIATYWNA CZ.I

|                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                             |
|-----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| <b>ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 3</b>                   | <p><b>Bezpieczeństwo farmakoterapii objawowej.</b> Zasady bezpiecznego przygotowywania i podawania leków, w tym silnie działających, różnymi drogami (doustna, podskórna, dożylna, przezskórna). Zasady prowadzenia dokumentacji i nadzoru nad rozchodem leków opioidowych.</p> <p>Rozpoznawanie i monitorowanie najczęstszych działań niepożądanych farmakoterapii. Edukacja pacjenta i rodziny na temat stosowanych leków. <b>Studium przypadku:</b> Pacjent otrzymujący leczenie przeciwbólowe z użyciem plastrów z fentanylą oraz doraźnych dawek morfiny. Występują u niego uporczywe zaparcia, nudności oraz senność utrudniająca kontakt (lub podobne). Kluczowe diagnozy pielęgniarskie (NANDA) do opracowania: Zaparcia. Nudności. Ryzyko upadku. Gotowość do zwiększenia wiedzy - 8h</p> | <b>D.W5, D.W6, D.W8, C.U15, D.U5, D.U7, D.U8, D.U9,</b>                     |
| <b>ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 4</b>                   | <p><b>Dylematy etyczne i opieka duchowa u kresu życia</b></p> <p>Rozpoznawanie i analiza dylematów etycznych w praktyce klinicznej. Pojęcia: uporczywa terapia, zasada podwójnego skutku, sedacja paliatywna. Rola pielęgniarki w procesie podejmowania decyzji etycznych.</p> <p>Rozpoznawanie i reagowanie na potrzeby duchowe pacjenta i rodziny. Współpraca z psychologiem i kapłanem. <b>Studium przypadku:</b> Rodzina pacjenta niezdolnego do podejmowania decyzji nalega na kontynuację nawadniania, mimo że zespół ocenia te działania jako uporczywą terapię. Kluczowe diagnozy pielęgniarskie (NANDA) do opracowania: Konflikt decyzyjny. Duchowa rozterka. Moralna rozterka. - 8h</p>                                                                                                  | <b>D.W5, D.W6, D.W8, D.W42, D.U3, D.U41, D.U42, K.S2, K.S3, K.S5, K.S6,</b> |
| <b>ZAJĘCIA PRAKTYCZNE 5</b>                   | <p><b>Specyfika opieki paliatywnej w chorobach nienowotworowych</b></p> <p>Specyfika przebiegu i opieki w krańcowej niewydolności krążenia i niewydolności oddechowej. Różnice w trajektorii umierania w chorobach nowotworowych i nienowotworowych. Zasady prowadzenia tlenoterapii. Kompleksowa ocena pacjenta i planowanie interwencji. <b>Studium przypadku:</b> Pacjent z krańcową niewydolnością serca (NYHA IV), z nasiloną dusznością spoczynkową, masywnymi obrzękami kończyn dolnych i lękiem przed uduszeniem. (lub podobne). Kluczowe diagnozy pielęgniarskie (NANDA) do opracowania: Nieefektywny wzorzec oddechowy. Lęk przed śmiercią. Nadmiar płynów. Nietolerancja wysiłku. - 8h</p>                                                                                              | <b>D.W8, D.W42, D.U3, D.U41, D.U42, K.S2, K.S5, K.S6,</b>                   |
| <b>PRACA WŁASNA STUDENTA (pod kierunkiem)</b> | <p>W ramach pracy własnej student, w porozumieniu z nauczycielem prowadzącym, wybiera do realizacji <b>jedno</b> z poniższych zadań.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>"Szczegółowa analiza procesu pielęgnowania wybranego pacjenta" do wyboru: <ul style="list-style-type: none"> <li>- pacjent z zaawansowanym guzem ośrodkowego układu nerwowego,</li> <li>- pacjentka z rozpadającą się, cuchnącą raną nowotworową,</li> <li>- pacjenta z wielopoziomową niedrożnością przewodu pokarmowego</li> <li>- ustalona z prowadzącym propozycja własna studenta</li> </ul> </li> </ol>                                                                                                                                                                                                      | <b>D.U1, D.U3, D.U4, D.U10, K.S2, K.S3,</b>                                 |

| OPIEKA PALIATYWNA CZ.I                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                     |
|-----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
|                                               | 2. "Projekt materiałów edukacyjnych dla rodziny/opiekunów"<br>Student projektuje i tworzy praktyczne materiały edukacyjne na jeden z wybranych tematów (poradnik w formie PDF.)<br>Tematy do wyboru:<br>- Zaparcia u pacjenta w opiece paliatywnej – jak sobie z nimi radzić?<br>- Pielęgnacja jamy ustnej u kresu życia – dlaczego jest tak ważna i jak ją prawidłowo wykonywać?".<br>- ustalona z prowadzącym propozycja własna studenta | D.U.10,<br>D.U.15,<br>K.S1, K.S3,   |
|                                               | 3. "Analiza porównawcza nefarmakologicznych metod leczenia wybranego objawu (np. duszności, lęku lub bólu)" na podstawie literatury.                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | B.W.3,<br>D.U.5,<br>D.U.9,<br>K.S3, |
| METODY DYDAKTYCZNE                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                     |
| Wykłady                                       | Wykład informacyjny, wykład konwersatoryjny, analiza przypadku (case study). dyskusja, prezentacja multimedialna,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                     |
| Zajęcia w warunkach symulowanych              | Symulacja medyczna wysokiej wierności, dyskusja, metoda problemowa, burza mózgów, pokaz, symulowany pacjent                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                     |
| Zajęcia praktyczne                            | Analiza przypadku (case study), nauczanie przy łóżku chorego dyskusja, metoda problemowa, burza mózgów                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                     |
| Praca Własna Studenta                         | Samokształcenie, studium przypadku, krytyczna analiza literatury                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                     |
| NAKŁAD PRACY STUDENTA                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                     |
| GODZINY KONTAKTOWE Z NAUCZYCIELEM AKADEMICKIM | 63                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                     |
| GODZINY BEZ UDZIAŁU NAUCZYCIELA AKADEMICKIEGO | 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                     |
| SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU       | 70                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                     |
| REGULAMIN ZAJĘĆ I WARUNKI ZALICZENIA          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                     |

## OPIEKA PALIATYWNA CZ.I

Wszystkie zajęcia są obowiązkowe.

**Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną.**

**Zajęcia praktyczne kończą się zaliczeniem z oceną.**

Warunki zaliczenia zajęć praktycznych

1. obowiązkowa obecność na zajęciach
2. przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych
3. zaliczenie kolokwium z zakresu tematycznego zajęć
4. oddanie dokumentacji procesu pielęgnowania
5. zaliczenie efektów uczenia się (dzienniczek umiejętności)

Warunki dopuszczenia do egzaminu:

1. uzyskanie zaliczenia z zajęć praktycznych
2. zaliczenie godzin bez udziału nauczyciela (praca własna studenta)

Zaliczenie efektów uczenia się realizowanych na poszczególnych formach zajęć przeprowadza się w oparciu o kryteria oceniania ustalone przez zespół programowy dla kierunku pielęgniarstwo

### METODY OCENY POSTĘPU STUDENTÓW (WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ)

|                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>W ZAKRESIE WIEDZY</b>                         | Test wielokrotnego wyboru, odpowiedź ustna lub pisemna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI</b>                   | Ocena ciągła podczas zajęć praktycznych, ocena wykonania procedur (dzienniczek umiejętności), ocena w trakcie symulacji medycznej, ocena projektu pracy własnej, ocena dokumentacji procesu pielęgnowania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH</b>        | Obserwacja postawy studenta podczas zajęć praktycznych i symulacyjnych (empatia, komunikacja, profesjonalizm, praca w zespole).                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>PRACA WŁASNA STUDENTA (pod kierunkiem)</b>    | Proces pielęgnowania - Opracowanie powinno zawierać: pogłębioną ocenę bio-psycho-społeczno-duchową, 3-4 kluczowe diagnozy pielęgniarские (NANDA) z pełną strukturą, określenie celów opieki (krótko- i długoterminowych), szczegółowy plan interwencji pielęgniarских oparty na dowodach naukowych, propozycję metod ewaluacji skuteczności podjętych działań.<br>Materiały edukacyjne – Opracowanie to 3-4 strony broszury z zaleceniami prawidłowymi merytorycznie, sformułowanymi w jasny sposób, zrozumiałym językiem. Strona graficzna uwzględnia możliwe ograniczenia chorego.<br>Analiza metod nefarmakologicznych – oparta na co najmniej 3 artykułach naukowych, zawiera porównanie co najmniej trzech metod dla jednego objawu/problemu. |
| <b>SPRAWDZIANY KSZTAŁTUJĄCE</b>                  | Kolokwium, Aktywność na zajęciach, Ćwiczenia praktyczne, Dokumentacja procesu pielęgnowania                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>SPRAWDZIANY PODSUMOWUJĄCE (I i II termin)</b> | Termin I: Test jednokrotnego wyboru co najmniej 30 pytań<br>Termin II: Test jednokrotnego wyboru co najmniej 30 pytań lub ustna odpowiedź na 3 pytania otwarte                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |

### KRYTERIA EGZAMINU/ ZALICZENIA Z OCENĄ

## OPIEKA PALIATYWNA CZ.I

|                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>NA OCENĘ 2,0<br/>(niedostateczną)</b></p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>Wiedza; test egzaminacyjny rozwiązany na poziomie <math>\leq 59\%</math> maksymalnej liczby punktów.</li> <li>Umiejętności: efekty uczenia się nie są opanowane na poziomie podstawowym, mimo ukierunkowania nauczyciela; brak aktywności na zajęciach; nie podejmuje współpracy w zespole.</li> <li>Kompetencje społeczne: efekty uczenia się opanowane na poziomie niezadowalającym; brak poszanowania zasad współpracy, empatii i odpowiedzialności</li> </ul>                                                                                                                                   |
| <p><b>NA OCENĘ 3,0 (dostateczną)</b></p>        | <ul style="list-style-type: none"> <li>Wiedza; test egzaminacyjny rozwiązany na poziomie 60-65% maksymalnej liczby punktów.</li> <li>Umiejętności: efekty uczenia się opanowane na poziomie podstawowym; student wymaga stałego ukierunkowania; korzysta z piśmiennictwa podstawowego w ograniczonym zakresie; aktywność minimalna; w pracy zespołowej wymaga stałej pomocy.</li> <li>Kompetencje społeczne: efekty uczenia się opanowane na poziomie podstawowym.</li> </ul>                                                                                                                                                              |
| <p><b>NA OCENĘ 3,5 (dostateczną plus)</b></p>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>Wiedza; test egzaminacyjny rozwiązany na poziomie 66-70% maksymalnej liczby punktów.</li> <li>Umiejętności: efekty uczenia się opanowane na poziomie podstawowym w sposób usystematyzowany; student wymaga niewielkiego ukierunkowania; aktywność niewielka; w pracy zespołowej wymaga pomocy w ograniczonym zakresie; korzysta w pełni z piśmiennictwa podstawowego.</li> <li>Kompetencje społeczne: efekty uczenia się opanowane na poziomie podstawowym w sposób uporządkowany.</li> </ul>                                                                                                       |
| <p><b>NA OCENĘ 4,0 (dobrą)</b></p>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>Wiedza; test egzaminacyjny rozwiązany na poziomie 71-84% maksymalnej liczby punktów.</li> <li>Umiejętności: efekty uczenia się opanowane na poziomie ponadpodstawowym, w sposób usystematyzowany; student samodzielny w sytuacjach typowych, potrafi formułować wnioski; aktywność zadowalająca; w pracy zespołowej nie wymaga pomocy w sytuacjach standardowych; korzysta z piśmiennictwa podstawowego w pełni, z uzupełniającego w ograniczonym zakresie.</li> <li>Kompetencje społeczne: efekty uczenia się opanowane na poziomie ponadpodstawowym, w sposób uporządkowany.</li> </ul>           |
| <p><b>NA OCENĘ 4,5 (dobrą plus)</b></p>         | <ul style="list-style-type: none"> <li>Wiedza; test egzaminacyjny rozwiązany na poziomie 85-89% maksymalnej liczby punktów.</li> <li>Umiejętności: efekty uczenia się opanowane na poziomie ponadpodstawowym; student wykazuje się usystematyzowaną wiedzą i umiejętnościami; w dużej mierze samodzielny, ale w sytuacjach trudniejszych wymaga sporadycznego wsparcia; potrafi skorygować błędy po krótkim ukierunkowaniu.</li> <li>Kompetencje społeczne: efekty uczenia się opanowane na poziomie zadowalającym; student zaangażowany, prawidłowo współpracuje z zespołem i pacjentem, wymaga jedynie niewielkich wskazówek.</li> </ul> |

## OPIEKA PALIATYWNA CZ.I

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| NA OCENĘ 5,0 (bardzo dobrą) | <ul style="list-style-type: none"><li>Wiedza; test egzaminacyjny rozwiązany na poziomie 90–99% maksymalnej liczby punktów.</li><li>Umiejętności: efekty uczenia się opanowane na poziomie wysokim; student samodzielny także w sytuacjach złożonych i problemowych; aktywność bardzo duża; w pracy zespołowej nie wymaga pomocy nawet w sytuacjach nowych i trudnych; samodzielnie poszukuje informacji, korzystając także z piśmiennictwa spoza listy podstawowej i uzupełniającej.</li><li>Kompetencje społeczne: efekty uczenia się opanowane na poziomie wysokim; student w pełni zaangażowany, empatyczny, wykazuje dojrzałość w relacjach z pacjentem i zespołem.</li></ul> |
| NA OCENĘ 6,0 (celującą)     | <ul style="list-style-type: none"><li>Wiedza; test egzaminacyjny rozwiązany na poziomie 100% maksymalnej liczby punktów.</li><li>Umiejętności: student opanował efekty uczenia się na poziomie wykraczającym poza standard programowy; wykazuje się inicjatywą, kreatywnością, potrafi wprowadzać innowacyjne rozwiązania w opiece pielęgniarstwie; aktywnie uczestniczy w projektach dydaktycznych lub naukowych.</li><li>Kompetencje społeczne: wyróżniająca postawa wobec pacjenta, rodziny i zespołu; wysoka empatia, samodzielność i gotowość do pełnienia roli lidera w zespole terapeutycznym.</li></ul>                                                                   |

## LITERATURA OBOWIĄZKOWA

- De Walden-Gałuszko K., Kaptacz A. (red.): *Pielęgniarstwo w opiece paliatywnej i hospicyjnej*. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa, 2024.
- Białoń-Janusz A, Kaptacz I, Kwiecińska A. Standardy postępowania pielęgniarstwa w opiece paliatywnej. W: *Standardy i procedury w pielęgniarstwie onkologicznym*. Red. Ślusarska B, Łuczyk M, Szadowska-Szlachetka Z. Warszawa: PZWL Wydawnictwo Lekarskie; 2020. s. 463–492+.
- Ciałkowska-Rysz A., Dzierżanowski T. (red.): *Medycyna Paliatywna*. Termedia, Poznań, 2025.

## LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

- Kubler-Ross E.: *Rozmowy o śmierci i umieraniu*. Media Rodzina. 2021
- De Walden-Gałuszko K.: *Psychoonkologia w praktyce klinicznej*, PZWL 2019
- Zorza V, Zorza R. *Sposób na umieranie. Życie do końca*. Tłum. Vermuth R. Poznań: Media Rodzina; 1999.